

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
määrus
terviktekst
01.01.2011
24.04.2015
RT I, 29.12.2010, 41

Ohutusnõuniku koolituse õppekava, kutseoskuskõuded ja koolitustunnistuse vorm¹

Vastu võetud 03.04.2003 nr 56
[RTL 2003, 47, 689](#)
jõustumine 17.04.2003

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
04.03.2008	RTL 2008, 21, 312	21.03.2008
22.12.2010	RT I, 29.12.2010, 13	01.01.2011

Määrus kehtestatakse «[Kemikaaliseaduse](#)» § 11 lõike 2 punkti 5 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrus sätestab ohutusnõuniku kutseoskuskõuded ja koolituse korraldamise.

(2) Kui ettevõtja tegevuse hulka kuulub ohtliku veose autoveedu, raudteevedu, siseveeteede vedu või sellega seotud ohtlike veoste pakkimine, laadimine, täitmine või mahalaadimine, peab ettevõtja määrama ohutusnõuniku, kes tunneb ohutust tagavaid tegevusi ja protseduure.

(3) Ohtlikeks veosteks loetakse vastavalt «Ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkuleppele (ADR)», «Ohtlike veoste rahvusvahelise raudteeveo kokkuleppele (RID)», »Rahvusvahelise kaubaveo kokkuleppele (SMGS)» ja «Ohtlike veoste rahvusvahelise siseveeteede Euroopa kokkuleppele (ADN)» ained ja esemed, mis plahvatus-, tule- või kiiritusohu, mürgisuse, sööbivuse või muude omaduste tõttu võivad tekitada veoprotsessis kahju inimeste tervisele, varale või keskkonnale.

§ 2. Erisused

Määruse nõudeid ei rakendata järgmistel juhtumitel:

- 1) väikeses koguses ohtliku aine veol vastavalt § 1 lõikes 3 nimetatud rahvusvahelistele kokkulepetele;
- 2) pakitud piiratud koguses ohtliku aine veol vastavalt § 1 lõikes 3 nimetatud rahvusvahelistele kokkulepetele;
- 3) ettevõtja peamine või lisategevusala ei ole ohtlike veoste vedu või ohtlike veoste peale- või mahalaadimine, kuid kes mõnikord tegelevad ohtlike veoste siseriikliku veoga või ohtlike veoste peale- või mahalaadimisega, millised kujutavad endast väikest ohtu või väikest saastuse riski.

§ 3. Ohutusnõuniku tööülesanded

(1) Ohutusnõuniku ülesanne on kõigi kohaste vahendite ja tegevustega ning kooskõlas kehtivate nõuetega tagada ohtlike veostega seotud tegevuste võimalikult ohutu läbiviimine.

(2) Ettevõtja tegevusega seoses on ohutusnõunikul järgmised ülesanded:

- 1) ohtlike ainete veoga seotud nõuetest kinnipidamise jälgimine;
- 2) ettevõtja nõustamine ohtlike veoste alal;
- 3) juhtkonnale või asjaomastele asutustele õigusaktides ettenähtud korras aruandluse esitamine ettevõtja ohtlike ainete veo alasest tegevusest. Neid aruandeid peab säilitama viis aastat ning esitama nõudmisel pädevatele asutusele.

(3) Ohutusnõuniku ülesannete hulka kuuluvad järgmiste tegevuste ja protseduuride jälgimine:

- 1) veetavate ohtlike veoste kindlakstegemist käsitlevad protseduurid;
- 2) transpordivahendite soetamisel ohtlike veoste veoga seotud kehtivate erinõuete arvestamine;

- 3) ohtlike veoste veo, peale- ja mahalaadimisega seotud seadmete kontrolli protseduurid;
- 4) töötajate kohane väljaõpe ning selle väljaõppe andmete säilitamine;
- 5) kohase hädaolukorra protseduuri rakendamine õnnetuse või vahejuhtumi korral, milline võib mõjutada ohutust ohtlike veoste veo, peale- või mahalaadimise ajal;
- 6) ohtlike veoste veo, peale- või mahalaadimise ajal juhtunud tõsiste õnnetuste, vahejuhtumite või tõsiste rikkumiste uurimine või vajadusel ettekannete koostamine;
- 7) õnnetuste, vahejuhtumite või tõsiste rikkumiste ennetamiseks ja vältimiseks kohaste meetmete rakendamine;
- 8) alltöövõtjate või kolmandate osapoolte valikul ja kasutamisel ohtlike ainete veoga seotud õiguslike ettekirjutuste ning erinõuete arvestamine;
- 9) ohtlike ainete veoga, peale- või mahalaadimisega seotud inimeste instrueerimine ja kindlustamine nende tööd puudutavate detailsete ohutusjuhenditega;
- 10) ohtlike veoste veo, peale- või mahalaadimisele omastest ohtudest tulenevate riskide analüüs ja järelduste rakendamine;
- 11) transpordivahendiga kaasas olevate dokumentide ja ohutust tagava varustuse eeskirjadele vastavuse kindlustamine;
- 12) peale- või mahalaadimist käsitlevate nõuete täitmise kindlustamine.

§ 4. Ohutusnõuniku kohustuste täitmine

(1) Ohutusnõunik võib olla sõltuvalt töökorraldusest ja ohtlike veoste mahust kas juht, teiste põhitööülesannetega isik või isik, kes pole otseselt selle ettevõtja töötaja eeldusel, et ta vastab ohutusnõunikule esitatud nõuetele või on võimeline neid täitma talle juhi poolt antud volituste ulatuses.

(2) Kui õnnetus mõjutab isikuid, vara või keskkonda või põhjustab asjassepuutuva ettevõtja poolt teostatud veo, peale- või mahalaadimise ajal kahju varale või keskkonnale, peab ohutusnõunik pärast kogu olulise informatsiooni kogumist ette valmistama ettekande õnnetuse kohta oma juhtkonnale või õigusaktides ettenähtud korras pädevale asutusele. See ettekanne ei asenda ükskõik millist selgitust, mida võib nõuda rahvusvahelise või rahvusliku seadusandluse kohaselt.

(3) Kui veoprotsessis on tekitatud kahju tervisele, varale või keskkonnale või ohutuse tagamiseks on päästeteenistuse poolt evakueeritud inimesi või on suletud avalikult kasutatavaid teid kestusega üle 3 tunni, peab ohutusnõunik koostama lisas 1 toodud vormi kohase teatise. Teatis on vajalik, kui:

- 1) tervisele tekitatud kahjuga juhtumil inimene sureb või saab vigastusi, mis nõuavad statsionaarset ravi või millega kaasneb vähemalt kolmepäevane töövõimetus;
 - 2) varalise kahjuga seotud juhtumil veos reostab keskkonda või kaob koguses, mis ületab:
 - a) veokategooria 0 või 1 korral 50 kg (50 l);
 - b) veokategooria 2 korral 333 kg (333 l);
 - c) veokategooria 3 või 4 korral 1000 kg (1000 l). Nimetatud künniskogused ei ole kasutatavad radioaktiivsete ja nakatavate ainete korral. Radioaktiivsete ainete pääsemisel keskkonda on vaja täita «Kiirgusseadusest» tulenevaid erinõudeid;
 - 3) keskkonnale tekitatud kahjuga juhtumil kahjusumma ületab 50 000 eurot.
- [RT I, 29.12.2010, 13- jõust. 01.01.2011]

§ 5. Ettevõtja ohutusnõuniku isikust informeerimise kohustus

Iga asjassepuutuv ettevõtja peab nõudmisel informeerima määratud pädevat asutust või Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi oma ohutusnõuniku isikust.

§ 6. Ohutusnõuniku väljaõpe

(1) Ohutusnõuniku väljaõppe eesmärk on anda kandidaadile piisavaid teadmisi ohtlike veoste veo ja laadimisega seotud riskidest, seadustest, eeskirjadest ja asjassepuutuva transpordiliigi kohta kehtivatest administratiivsetest nõuetest.

(2) Ohutusnõunikul peab olema vastava veoliigi kohta kehtiv väljaõppe tunnistus. See tunnistus peab olema välja antud pädeva asutuse poolt.

(3) Tunnistuse saamiseks peab ohutusnõuniku kandidaat läbi tegema koolituse ja edukalt sooritama nõuetekohase eksami.

§ 7. Kutseoskused

(1) Ohutusnõunikul peavad olema teadmised tagajärgedest, mida võib endaga kaasa tuua ohtlike veostega seotud õnnetus ja teadmised õnnetuste peamistest põhjustest.

(2) Ohutusnõunikul peavad olema teadmised seaduste, rahvusvaheliste konventsioonide ja kokkulepete nõuetest järgmistel teemadel:

- 1) ohtlike veoste klassifikatsioon (lahuste ja segude klassifitseerimise protseduur, ainete nimekirja struktuur, ohtlike veoste klassid ja klassifitseerimise põhimõtted, veetavate ohtlike veoste olemus, ohtlike veoste füüsikalised, keemilised ja toksikoloogilised omadused);
- 2) üldised kasutatavast veovahendist sõltuvad pakendamise nõuded, nõuded paakidele ja paakkonteineritele (tüübid, koodid, markeerimine, ehitus, esialgne ja korraline kontroll ning katsetamine);

- 3) saadetise märgistamine ja tähistamine ohumärgistega, veovahendi tähistamine ohumärgiste ja ohtliku veose tunnusmärgiga;
- 4) nõutav informatsioon veokirjas;
- 5) kauba lähetamise võimalused ja piirangud (täiskoorem, puistevedu, puistevedu vahekonteinerites, vedu konteinerites, vedu püsi- või kergpaakides);
- 6) sõitjate vedu;
- 7) kooslaadimisega seotud keelud ja ohutusabinõud;
- 8) veoste eraldamine;
- 9) veetavate koguste piirangud ja koguste erandid;
- 10) teisaldamine ja ladustamine (peale- ja mahalaadimise täiteasted, ladustamine ja eraldamine);
- 11) veoki ja konteineri laadimiseelne ja -järgne puhastamine ning degaseerimine;
- 12) meeskond, selle kutseõpe;
- 13) veokis olevad dokumendid (veokiri, kirjalikud ohutusjuhendid, sõiduki ohtlike veoste veole lubamise tunnistus, juhi väljaõppe tunnistus, igasuguste piirangute koopiad, parvlaeva kasutamisel lisanduvad dokumendid, muud dokumendid);
- 14) ohutusjuhendite kasutamine, meeskonna individuaalsete kaitsevahendite loetelu;
- 15) seisva transpordivahendi valvamise nõuded;
- 16) vastava transpordiliigi liikluseeskirjad ja piirangud;
- 17) tööga seotud ja juhuslikud saasteainete lekkimised;
- 18) nõuded transpordivahenditele.

§ 8. Koolitusasutus

(1) Ohutusnõunikke koolitavad Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt tunnustatud õppeasutused, kes omavad taseme- ja/või täienduskoolituse kogemust ohtlike veoste valdkonnas.

- (2) Ohutusnõuniku koolituse õppeasutuses peavad olema:
- ainealasel ja esitlustehnikaga varustatud õppeklass(id);
 - tehnilised abivahendid, meetoodilised materjalid ja näitlikud õppevahendid;
 - võimalus kaitsevahendite tutvustamiseks.

(3) Õppeasutuse õppejõud peab omama kõrgharidust, pedagoogilise töö kogemust ja täienduskoolitust ohtlike veoste valdkonnas.

(4) Ohutusnõuniku koolituse läbinu saab koolitusasutusest tõendi, mille alusel saab sooritada ohutusnõuniku eksami.

(5) Ohutusnõuniku koolituskursuse kestvus peab olema vähemalt 30 tundi ja täienduskoolituse kestvus vähemalt 12 tundi.

(6) Ohutusnõuniku eksami võib korraldada koolitusasutus, kui sellest on teavitatud pädevat asutust ja eksamikomisjoni tööst võtab osa vähemalt üks pädeva asutuse esindaja.

§ 9. Eksami korraldus

(1) Eksam peab koosnema kirjalikust testist, millele võib lisanduda suuline teadmiste kontroll.

(2) Kirjalik eksam peab koosnema kahest osast – küsimustikust ja juhtumi analüüsist.

(3) Küsimustik peab sisaldama vähemalt 20 avatud küsimust, mis katavad §-s 7 toodud loetelus nimetatud teemasid. Kasutada võib ka valikvastustega testi. Sel juhul loetakse kaks valikvastustega küsimust võrdseks ühe avatud küsimusega. Erilist tähelepanu tuleb pöörata järgmistele teemadele:

- 1) üldised ohutusmeetmed;
- 2) ohtlike veoste klassifikatsioon;
- 3) üldised pakendamist puudutavad sätted, kaasa arvatud paagid, paakkonteinerid, paaksõidukid jne;
- 4) saadetise märgistamine ja ohumärgised;
- 5) veokirjas sisalduv informatsioon;
- 6) teisaldamine ja ladustamine;
- 7) meeskond ja selle kutseõpe;
- 8) veodokumendid;
- 9) ohutusjuhend;
- 10) transpordivahendeid käsitlevad nõuded.

(4) Kandidaadid peavad läbi tegema §-s 3 viidatud ohutusnõuniku kohustusi hõlmava juhtumi uurimise, et näidata oma kvalifikatsiooni vastavust ohutusnõuniku ülesannete täitmiseks.

§ 10. Piiratud temaatikaga eksam

(1) Ohutusnõuniku kandidaati, kes kavatseb töötada teatud liiki ohtlike veoste veole spetsialiseerunud ettevõtja juures, võib eksamineerida ainult nende tegevust puudutavate teemade osas. Seda liiki veosed on:

- 1) klass 1 veosed;
- 2) klass 2 veosed;
- 3) klass 7 veosed;
- 4) klassi 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 8 ja 9 veosed;
- 5) ÜRO numbritega 1202, 1203 ja 1223 tähistatud veosed.

(2) Tunnistus peab näitama, et see kehtib ainult lõikes 1 viidatud ohtliku veose liigi kohta, mille osas ohutusnõunikku on eksamineeritud.

§ 11. Eksami tulemus

(1) Eksam loetakse edukalt sooritatuks, kui eksami komisjoni koondhinne on rahuldav (eksami tulemus vähemalt 60% maksimaalsest võimalikust summast).

(2) Eksami negatiivse tulemuse saanud ohutusnõuniku kandidaadil on õigus sooritada järeleksam eksamikomisjoni poolt määratud ajal.

(3) Eksami ja järeleksami vahele peab jääma vähemalt üks kuu ja järeleksam peab toimuma hiljemalt nelja kuu jooksul esmase eksami toimumist arvestades.

§ 12. Tunnistus

Eksami edukalt sooritanud isikule annab pädev asutus lisa 2 toodud vormi kohase väljaõppe tunnistuse.

§ 13. Tunnistuse kehtivus

Tunnistus kehtib viis aastat. Tunnistuse kehtivusaega pikendatakse pädeva asutuse poolt järgmiseks viieks aastaks, kui tunnistuse omanik on aasta jooksul enne tunnistuse kehtivusaja lõppemist läbinud vastava täienduskoolituse ja edukalt sooritanud eksami.

§ 14. Pädev asutus

(1) Autoregistrikeskus ohtlike veoste vedude pädeva asutusena:

- 1) korraldab ettepanekute läbivaatamist ohutusnõuniku koolitamise õppeasutuste tunnustamiseks;
- 2) teostab koos koolitusasutusega ohutusnõunike eksamineerimist ja annab välja lisa toodud tunnistuse;
- 3) peab «Andmekogude seaduse» § 39 kohaselt asutatud ohutusnõunike andmekogu.

(2) Tehnilise Järelevalve Amet ohtlike veoste vedude pädeva asutusena:

[RTL 2008, 21, 312- jõust. 21.03.2008]

- 1) teostab koos koolitusasutusega raudteeveol töötavate ohutusnõunike eksamineerimist ja annab välja lisa toodud tunnistuse;
- 2) peab «Andmekogude seaduse» § 39 kohaselt asutatud ohutusnõunike andmekogu.

¹ Määruses on arvestatud EÜ Nõukogu Direktiivide 96/35 /EÜ (EÜT L145 19. juunist 1996, lk 10) ja 2000/18/ EÜ (EÜT L118 19. maist 2000, lk 41) nõudeid.

[Lisa 1](#)

[Lisa 2](#)